

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg BSc MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4517/2026-U067

Uw referentie

Datum

1 mei 2026

Onderwerp

Wet fiscale stimulering startups en scale-ups

Geachte heer Eerenberg,

Op 14 april 2026 is het wetsvoorstel *Wet fiscale stimulering startups en scale-ups* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Er is voor dit voorstel ook een internetconsultatie van start gegaan. De adviestertermijn van ATR verloopt op 12 mei 2026.

Inhoud van het voorstel

Het wetsvoorstel heeft tot doel het vestigings- en groeiklimaat voor startups en scale-ups in Nederland te versterken. Het kabinet acht dit van belang voor het toekomstige verdienvermogen van de Nederlandse economie en constateert dat deze ondernemingen in Nederland minder goed doorgroeien dan in een aantal andere Europese landen.

Het voorstel introduceert een nieuwe, uniforme definitie van startups en scale-ups, die wordt vastgesteld aan de hand van criteria als innovatie en een schaalbaar en herhaalbaar verdienmodel. De beoordeling of ondernemingen aan deze criteria voldoen, wordt belegd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), die op aanvraag een beschikking afgeeft. Deze beschikking vormt de toegang tot de voorgestelde fiscale faciliteiten.

Daarnaast bevat het wetsvoorstel een regeling voor medewerkersparticipatie. Deze regeling beoogt aandelenopties voor werknemers van startups en scale-ups aantrekkelijker te maken door het moment van belastingheffing te verschuiven naar het moment waarop aandelen daadwerkelijk worden verkocht en door de effectieve belastingdruk te verlagen. Tegelijkertijd introduceert de regeling aanvullende administratieve verplichtingen voor werkgevers en werknemers. Verder wordt voorgesteld om investeringen in startups en scale-ups in box 3 vaker onder het vermogenswinstregime te brengen, zodat beter wordt aangesloten bij de illiquide aard van deze

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

investeringen. De budgettaire dekking van het voorstel wordt gevonden in het versoberen en uiteindelijk afschaffen van de meewerkaftrek en de stakingsaftrek.

De toelichting maakt inzichtelijk dat de regeldrukgevolgen per saldo beperkt zijn, doordat nieuwe verplichtingen deels worden gecompenseerd door vereenvoudigingen in de fiscale systematiek.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De toelichting bij het voorstel bevat een heldere schets van de problematiek rond de doorgroei van startups en scale-ups en de internationale concurrentiepositie van Nederland. Ook maakt zij inzichtelijk dat de huidige fiscale behandeling van aandelenopties knelpunten veroorzaakt, met name vanwege het heffingsmoment en de belastingdruk. De voorgestelde maatregelen grijpen aan bij deze knelpunten.

Het college acht het nut en de noodzaak van het voorstel voldoende onderbouwd.

2. Minder belastende alternatieven

De toelichting geeft aan dat verschillende varianten voor de fiscale behandeling van aandelenopties zijn overwogen. De toelichting betoogt dat het uitstel van heffing gecombineerd met een grondslagversmalling een evenwichtige middenweg vormt tussen uitvoerbaarheid, internationale aansluiting en budgettaire beheersbaarheid.

Het college ziet geen evidente minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Het college constateert dat de regeling in de kern uitvoerbaar lijkt, maar dat de werkbaarheid op onderdelen onder druk staat.

In de eerste plaats zijn de centrale begrippen "innovatie" en "schaalbaar en herhaalbaar verdienmodel" open geformuleerd. Hoewel deze in de toelichting worden toegelicht, blijft sprake van aanzienlijke interpretatieruimte. Dit maakt de toepassing van de regeling afhankelijk van de beoordeling door de RVO en kan leiden tot onzekerheid bij ondernemingen over hun kwalificatie.

In de tweede plaats introduceert het voorstel een relatief complexe systematiek, met name voor werkgevers. Zij krijgen een centrale rol in de uitvoering van de regeling en moeten in verschillende situaties handelen, waaronder bij verkoopmomenten van aandelen door (oud)werknemers. Dit vergt administratieve capaciteit en fiscale expertise.

Ten slotte geldt dat ook voor werknemers sprake is van een regeling die niet zonder meer eenvoudig toepasbaar is. De keuze van het heffingsmoment en de fiscale implicaties daarvan vragen om inzicht dat niet vanzelfsprekend aanwezig is.

Het college merkt daarbij op dat zolang deze begrippen niet nader zijn geconcretiseerd, ook de mate waarin het voorstel bijdraagt aan het beoogde doel, het versterken van het groeivermogen van startups en scale-ups, niet goed kan worden vastgesteld.

3.1 Het college adviseert om de gehanteerde definities van 'innovatie' en 'schaalbaar en herhaalbaar verdienmodel' nader te concretiseren en waar mogelijk te voorzien van objectieve criteria.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukgevolgen zijn in de toelichting inzichtelijk gemaakt en kwantitatief onderbouwd. Het voorstel leidt tot een beperkte toename van administratieve lasten voor burgers en bedrijven. Het college merkt daarbij op dat de berekende regeldruk zich met name richt op de directe administratieve lasten, terwijl de complexiteit van de regeling, met name rond de medewerkersparticipatie, in de praktijk kan leiden tot aanvullende indirecte lasten, zoals het inschakelen van fiscale en juridische expertise. Deze lasten zijn niet expliciet gekwantificeerd, maar kunnen voor de doelgroep wel relevant zijn.

Het voorstel leidt ook tot vereenvoudigingen, met name door het verminderen van waarderingmomenten en het beter aansluiten van het heffingsmoment bij de realisatie van inkomsten.

Het college acht de regeldruk per saldo beperkt en goed in kaart gebracht.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris